

Čís. 9066.

Nedoplatky pojistných příspěvků k okresní nemocenské pojišťovně mají v exekučním řízení přednostní právo jen za podmínek a omezení § 173 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n.

Nedoplatky pojistných příspěvků dělnické úrazové pojišťovny a okresní nemocenské pojišťovny požívají zákonného zástavního práva na celé nemovitosti věnované převážně výdělečnému podniku, třeba poplatník byl vlastníkem pouze ideální polovice nemovitosti. Lhostejno, že z ideální polovice druhého spoluvlastníka nebylo nic přikázáno na daň výdělkovou, ježto nebyla proti němu přihlášena k rozvrhu.

(Rozh. ze dne 27. června 1929, R I 369/29.)

V exekuční dražbě proti Heřmanu a Anně F-ovým byly prodány nemovitosti a utvořeny tyto podstaty: I polovina Heřmanu F-ovi patřících nemovitostí ve vl. č. 83 (sloužících převážně výdělečnému podniku), II polovina Heřm. F-ovi patřících nemovitostí ve vl. č. 344 (obyčejný obytný dům), III nemovitosti ve vl. č. 372 (pískovna), IV nemovitosti ve vl. č. 410 (pískovna), V nemovitosti ve vl. č. 413 (obytný dům), VI polovina Anně F-ové patřících nemovitostí ve vl. č. 83 (jako I), VII polovina Anně F-ové patřících nemovitostí ve vl. čís. 344 (jako II). Soud první stolice přikázal v přednostním pořadí eráru daň výdělkovou z podstat I—V, pohledávky Úrazové pojišťovny dělnické a okresní nemocenské pokladny pak ze všech podstat. Proti přikázání těchto pohledávek v přednostním pořadí z podstat II, III, IV, V a VII vznesl odpor Úvěrní ústav. Soud první stolice vyhověl odporu ohledně podstat II, V a VII, ohledně podstat III a IV odpor zamítl. Důvod y: Výdělková daň má přednostní právo podle zákona ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. zák. §§ 76, 123 ohledně nemovitostí, které jsou podniku výlučně nebo převážně věnovány a k tomu zvlášť zřízeny, za dobu jednoho roku a šesti měsíců od exekučního zřízení vůbec, starší pak do tří let, byl-li nedoplatek nejdéle v jednom roce po dospělosti knihovně zajištěn, a podle § 265 zák. čís. 76/1927 sb. z. a n. ohledně nemovitostí, sloužících výlučně nebo převážně provozování výdělečného podniku dani podrobeného za dobu dvou let vůbec, starší do tří let, byl-li nedoplatek knihovně zajištěn nejdéle do dvou let po splatnosti daně. Z odhadního protokolu lze seznati, že nemovitosti ve vložce čís. 83 (podstata I) slouží převážně provozování výdělečného podniku (kancelářská budova, truhlářství s přístavbou, střecha pro uschování stavebního materiálu, šupna pro tesařství, skladiště, místnost pro zaměstnance, malá a velká šupna k uschování dříví), rovněž i nemovitosti vl. č. 372 a 410 (podstata II a III) (pískovna) nikoli však nemovitosti vl. č. 344 (podstata II) (obyčejný obytný dům) a vl. č. 413 (obytný dům) (podstata V a VII). Jelikož nemovitosti vl. č. 344 a 413 neručí za výdělkovou daň, nemohl soud z těchto podstat přikázati v přednostním pořadí ani pohledávky Úrazové pojišťovny dělnické, Pensijního ústavu a Okresní nemocenské pojišťovny. Neboť zadrženým příspěvkům k Dě-

nické úrazové pojišťovně (zák. ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z roku 1888), k Okresním nemocenským pojišťovnám (zák. ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n.) a k Pensijnímu ústavu (§ 38 cis. nař. ze dne 25. června 1914, čís. 138 ř. zák.) přísluší přednostní právo jen za podmínek a omezení, za kterých jest v § 76 zákona ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. zák. stanoveno pro výdělkovou daň přednostní právo na poplatníkových nemovitostech (různá rozhodnutí nejvyššího soudu otištěná u § 216 ex. ř. vydavatelství Kompas). Námitka Okresní nemocenské pojišťovny, že ustanovením § 173 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. nastala změna, takže nyní ručí za příspěvky k Okresním nemocenským pojišťovnám i jiné nemovitosti, které neslouží k provozování výdělečného podniku, není správná; neboť v § 173 cit. zák. jest ustanoveno: Pojistné i s příslušenstvím požívá přednostního práva nedoplatků daní a dávek veřejných, v řízení exekučním, úpadkovém a vyrovnávacím. Z toho jest vidno, že nedoplatky pojistného nemají míti lepší pořadí než daně, k nimž patří i daň výdělková. Právě v tomto případě se objevilo, že přednostní právo daní a dávek sahá již tak daleko, že podstaty ručících nemovitostí nestačí ani ke krytí přednostních pohledávek a že se na soukromé pohledávky v nejlepší, prvním knihovním pořadí nic nedostalo. V tom je velké nebezpečí pro úvěr na nemovitostech. Zákon citovaný jistě nechtěl toto nebezpečí ještě zvětšiti. R e k u r s n í s o u d nevyhověl ani rekursu okresní nemocenské pojišťovny ani rekursu úvěrního ústavu. D ů v o d y: Prvý soud zjistil, že nemovitosti vložky čís. 344 a 413 neručí za výdělkovou daň, pročež z těchto podstat, II., V. a VII., pohledávka stěžovatelky nemohla býti uspokojena v přednostním pořadí. Odůvodnění prvního soudu osvojuje si i soud rekursní a nemůže přisvědčiti k názoru, že ustanovením § 173 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. jest zbytkovým částkám pojišťovacích příspěvků přiznáno přednostní právo veškerých daní a veřejných dávek. Rekursní soud spatřuje v tomto zákonném ustanovení jen poukaz na jinak platná zákonná ustanovení, podle kterých pojišťovacím příspěvkům přiznáno jest přednostní právo za podmínek a omezení, podle kterých v § 76 zákona ze dne 25. října 1896, čís. 220 sb. z. a n. pro výdělkovou daň jest přiznáno přednostní právo. Bylo-li by shora uvedeným ustanovením míněno více než poukaz, úprava pořadí, bylo by zapotřebí přesnějšího doslovu a výslovného poukazu k tomu, že tyto příspěvky se všemi přednostními daněmi konkurují ve stejném pořadí. Nelze seznati, proč by těmto pojišťovacím příspěvkům bylo přiznati lepší pořadí, než dani výdělkové, jelikož se právě tak jako daň výdělková vztahují jen na nemovitost, která slouží výhradně nebo převážně k provozování dani podléhajícímu výdělkovému podniku. Právě vyjimečné ustanovení § 170 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. mluví pro správnost názoru rekursního soudu. Podle tohoto ustanovení ručí manželka společně právě tak, jako spolupodnikatel. Tím není řečeno, že ručí celým svým majetkem v přednostním pořadí, nýbrž v tomto pořadí jen, pokud jí patřící nemovitost jest věnována provozování výdělkového podniku, podléhajícího dani, jinak však jen v knihovním pořadí. Prvý soud tudíž právem nepřiznal okresní nemo-

censké pojišťovně z podstat II., V. a VII. přednostní pořadí a poukazuje se v tom směru na odůvodnění napadeného usnesení.

Úvěrní ústav mní se býti stížena tím, že dělnické úrazové pojišťovně a okresní nemocenské pojišťovně bylo přikázáno z podstaty VI. z polovice nemovitosti čís. vložky 83 patřící Anně F-ové. V tomto případě však neručí podstata VI. proto, že náleží manželce povinného, nýbrž proto, že celá nemovitost jest věnována provozování dani podléhajícího výdělkového podniku. Odvolání se na § 170 druhý odstavec zák. ze dne 9. října 1924, čís. 221, který stanoví osobní ručení manželky dlužníka, není tudíž zde na místě. Jde tu o věcné ručení celé nemovitosti, která s osobním ručením manželky Heřmana F-a nemá nic společného. Ve smyslu zákona ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. zák. mají tudíž s výdělkovou daní stejné veřejné dávky právo, by byly uspokojeny z celé nemovitosti v tom přednostním pořadí, které přísluší výdělkové dani. Ani jinak není rekurs v právu. Prvý soudce nepřikázal v přednostním pořadí více, než tříleté nedoplatky, počítaje od udělení příklepu (26. dubna 1928) a byly nedoplatky včas zaknihovány. Výkazy nedoplatků (platební výměry) jsou opatřeny předepsanými potvrzovacími doložkami právoplatnosti. Nehledíc k tomu, poukazuje se na ustanovení § 234 ex. ř., podle kterého na důvody, které mohly býti odporem uplatňovány, avšak při rozvrhovém roku nebyly předneseny, nelze vzít zřetele.

Nejvyšší soud nevyhověl ani dovolacímu rekursu okresní nemocenské pojišťovny ani dovolacímu rekursu úvěrního ústavu.

D ů v o d y:

I. Dovolací rekurs Okresní nemocenské pojišťovny. Pochybnost, kterou má rekurentka co do výkladu § 173 zákona čís. 221/24, byla odklizená rozhodnutím nejvyššího soudu čís. 7571 sb. n. s., a postačí proto k odůvodnění i tohoto rozhodnutí poukaz na důvody rozhodnutí čís. 7571. Stejně bylo rozhodnuto pod čís. 8653.

II. Dovolací rekurs úvěrního ústavu. Nejvyšší soud zabýval se s tímto opravným prostředkem jen co do výtky, že z podstaty čís. VI. neměly býti přikázány pohledávky Dělnické úrazové pojišťovny a Okresní nemocenské pojišťovny. Zástupce stěžovatelky, jenž byl přítomen rozvrhovému jednání dne 12. července 1928, odporoval při rozdělení této podstaty jen tomu, by přikázány byly Dělnické úrazové pojišťovně nedoplatky starší tří let. Dalšího odporu nevznesl. Ježto však jde o pochybnou právní otázku, zda z polovice nemovitosti náležející poplatníkovi manželce jest přikázati příspěvky dluhované uvedeným sociálním ústavům v přednostním pořadí daně výdělkové, lze míti za to, že rekurs není vyloučen ani předpisem § 234 ex. ř. Rekursní soud posoudil věc správně po právní stránce. Nejvyšší soud vyslovil pod čís. 3502 sb. n. s. zásadu, že výdělková daň požívá zákonného zástavního práva na celé nemovitosti, i když poplatník jest vlastníkem jen její ideální polovice. V tomto případě jde o nemovitost vložky čís. 83, jejíž vlastníky jsou oba povinní manželé Hermann a Anna F-ovi. Podle odhadního protokolu slouží

nemovitost vložky čís. 83 převážně provozu výdělečného podniku. Jsou-li nedoplatky pro uvedené sociální ústavy co do pořadí při úhradě postaveny na roveň dani výdělkové, jest na ně vzhledem ke společnému účeli vztahovati i ostatní výhody přiznané této dani, a mezi nimi i rozsah zákonného práva zástavního, o němž mluví rozhodnutí čís. 3502. Je proto nedoplatky ty uhraditi z podání docíleného za celou nemovitost v pořadí daně výdělkové. Nezáleží na tom, že z podstaty čís. VI. nebylo nic přikázáno na daň výdělkovou, stalo se tak podle rozvrhového usnesení jen z důvodu, že daň ta nebyla přihlášena proti Anně F-ové. Tím nezměnilo se nic na přikázání a pořadí přihlášených nedoplatek zmíněných sociálních ústavů. Ostatní námítky uplatněné i v dovolacím rekursu jsou vyloučeny podle předpisu § 234 ex. ř. Nejde o předpisy práva donucovacího, nýbrž bylo na stěžovatelce, jejíž zástupce byl přítomen rozvrhového roku a skutečně podal odpor v jiném směru, by odporoval přikázání sporných příspěvků také z důvodu, že pohledávky knihovně zajištěné nejsou totožné s osmnáctiměsíčními nedoplatky a že nejsou formálně správné exekuční tituly, na jichž základě bylo vloženo právo zástavní. Šlo o skutečnosti, o kterých mělo býti jednáno při rozvrhovém roku a jež měly podle § 213 ex. ř. býti při něm uplatněny.

Čís. 9067.

Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

Není přípustnou forma společenstva pro sdružení pro jevištní umění, mohou-li podle stanov býti členy družstva i osoby s divadelní výchovou, pomýšleli-li ve stanovách na divadelní agenturu v souvislosti s provozováním scény, mluví-li se v nich o výrobě a prodeji divadelních potřeb a dekorací pro vlastní scénu a mohou-li nabýti členství i osoby, jež svým povoláním mají vztah k účelu družstva.

(Rozh. ze dne 27. června 1929, R I 371/29.)

Rejstříkový soud nevyhověl žádosti firmy »Moderní Studio, družstvo pro jevištní umění v Praze, zapsané společenstvo s ručením obmezeným«, o zápis do společenstevního rejstříku. Důvody: Ve smyslu § 1 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. mohou do společenstevního rejstříku býti zapsána sdružení osob neobmezeného počtu, která mají za účel přímou hospodářskou podporu členů v jich výdělečnosti a v hospodaření společným provozováním podniku a jichž hospodářský účel směřuje buď k opatření nových hospodářských, hmotných statků a tím podmíněnému rozmnožení příjmů členů nebo k racionální spotřebě takových statků a tím podmíněnému zmenšení vydání členů nebo posléze k zachování statků takových nabytých členy. Jsou tedy jako společenstva přípustná sdružení osob za účelem opatrování a poskytování úvěru, za účelem opatrování surovin a uskladňování předmětů, za účelem výroby, za účelem opatrování předmětů denní potřeby, za účelem opatrování bytů a p., tedy vesměs za hospodářským, materiálním